

Ældre Sagen

Socialministeriet
Socialminister Benedikte Kiær
Holmens Kanal 22
1060 København K.

21. maj 2010

Kære Benedikte Kiær

Gallup har i perioden februar – april 2010 for Ældre Sagen gennemført en landsdækkende undersøgelse af:

1. Kommunernes overholdelse af plejeboliggarantien
2. Kommunernes konkrete planer om eller allerede igangsatte byggeri af moderne plejeboliger

Undersøgelsen er gennemført som telefoninterviews med lederne af kommunernes visitationsudvalg og med kommunernes byggesagsansvarlige for byggeri af plejeboliger.

I alt 95 pct. af visitationslederne - svarende til 92 kommuner - og 92 pct. af de byggesagsansvarlige - svarende til 90 kommuner - har deltaget i undersøgelsen.

Vi fremsender hermed selve undersøgelsen som pdf-fil samt Ældre Sagens notat af 20. maj 2010 om undersøgelsen formål, centrale resultater og de initiativer, som undersøgelsen efter Ældre Sagens opfattelse bør give anledning til.

Om ventelister og ventetider

Det er positivt, at 80 pct. af kommunerne har en længste ventetid på to måneder eller derunder på den generelle venteliste og at 78 pct. har under 10 personer stående på denne liste. De opfylder derfor den lovbestemte plejeboliggaranti, der trådte i kraft den 1. januar 2009.

32 pct. i region hovedstaden har dog over 10 personer på den generelle venteliste. Det skyldes efter al sandsynlighed, at der er mange ældre, som vil bo i hovedstadsområdet, hvor deres familie og pårørende bor.

Det er utilfredsstillende, at 13 pct. af kommunerne har en ventetid på over to måneder på den generelle venteliste og derfor ikke kan opfylde plejeboliggarantien.¹

---

¹ 94 pct. af kommunerne angiver, at de aktuelt kan opfylde plejeboliggarantien. Dette stemmer dog ikke overens med, at 13 pct. af kommunerne angiver, at den længste ventetid på den generelle venteliste er over 2 måneder.

Det understreger behovet for at byggeri af plejeboliger i de kommuner, hvor dækningsprocenten er under 20.

Det er efter Ældre Sagens opfattelse ikke tilfredsstillende, at 60 pct. af kommunerne har over 20 personer på en eller flere specifikke ventelister, og at 71 pct. af kommunerne har en ventetid på over to måneder på disse ventelister.

Det forhold, at 70 pct. af kommunerne har personer på de specifikke ventelister, som ønsker en demensbolig, understreger nødvendigheden af, at langt flere plejeboliger indrettes som demensboliger. 60 pct. af beboerne i plejeboliger og plejehjem skønnes i dag at være demente.

Det forhold, at 60 pct. af kommunerne har over 20 personer på venteliste fra andre kommuner, er et klart signal om, at ældre vægter det, at bo i nærheden af deres pårørende højt.

Vi kan konkludere, at den lovbestemte plejeboligaranti, der trådte i kraft 1. januar 2009, stadig ikke opfyldes af alle landets kommuner.

Desuden opfylder plejeboligarantien langt fra ældres helt rimelige ønsker om at få indflydelse på deres valg af plejebolig, herunder f.eks. ønsket om en demensbolig.

Om bygning af plejeboliger

Det er stærkt utilfredsstillende, at over halvdelen af landets kommuner (52 pct.) angiver, at de stadigvæk har utidssvarende plejehjemsboliger. Og det er helt uacceptabelt, at 15 pct. af kommunerne angiver, at de utidssvarende boliger forbliver, som de er, indtil videre.

Det er til gengæld positivt, at blandt de kommuner, som har konkrete planer om at ombygge deres utidssvarende boliger til moderne plejeboliger, vil lidt over halvdelen (54 pct.) ombygge disse til demensboliger.

Det er også positivt, at hele 38 pct. af de kommuner, som har utidssvarende boliger, vil ombygge disse til aflastningspladser, akutpladser eller rehabiliteringspladser. Man kan også kalde dem en slags buffer-boliger.

Det er positivt, at 59 pct. af kommunerne har konkrete planer om eller allerede er i gang med at bygge flere moderne plejeboliger, og at 92 pct. af disse vil bygge mere end 20 enheder (plejeboliger).

Vi synes, at det i særlig grad er positivt, at 55 pct. af kommunerne vil bygge alle de nye plejeboliger, så de er demensindrettede.

Mange kommuner er således blevet opmærksomme på behovet for at bygge og indrette plejeboliger som demensboliger. Allerede i dag skønnes 60 pct. af beboerne i plejehjem og plejeboliger at være demente.

Det er positivt, at 59 pct. af kommunerne tilkendegiver, at de nye plejeboliger skal placeres i bymæssigt miljø. Kun 8 pct. af kommunerne prioriterer beliggenhed tæt på natur.

Det er efter Ældre Sagens opfattelse klog politik, fordi det fremmer muligheden for at få besøg og for at være i kontakt med et stimulerende miljø.

Forslag til initiativer

På baggrund af undersøgelsen tillader vi os, at foreslå dig og Folketinget en række initiativer:

- At du som socialminister sammen med Folketinget vil gøre en politisk indsats for, at de resterende utidssvarende plejehjemsboliger nedlægges eller ombygges indenfor de næste to år
- At der sker en udbygning med moderne plejeboliger i de kommuner, hvor dækningsgraden med moderne plejeboliger er under 20 pct.
- At det overvejes at gøre det til et krav i almenboliglov, bygningsreglement og tilhørende vejledninger, at nye plejeboliger skal bygges og indrettes som demensboliger. Det er ikke dyrere, og det vil være en god fremtidssikring af plejeboligbyggeriet, da ca. 60 pct. af beboeren allerede i dag har demenssygdomme og endnu flere må forventes at få det.
- At der sker en opblødning og omformulering af plejeboliggarantien, så den i højere grad giver ældre, der er visiteret til en plejebolig, mulighed for at få indflydelse på hvilken plejebolig, de kommer til at bo i.

Ældre Sagen er opmærksom på, at garantien selvfølgelig ikke kan give ret til at flytte ind i én helt bestemt plejebolig, hvor der pt. ikke er plads. Men vi mener, at garantien i sin nuværende udformning er for usmidig og "skrabet" og, at der bør ske en præcisering af lovteksten, der giver de ældre flere valgmuligheder.

Ældre Sagen foreslår derfor, at lovteksten i almenboliglovens § 54 a, stk. 1 og § 14 i udlejningsbekendtgørelsen opblødes og omformuleres, så den visiterede ældre skal tilbydes en plejebolig mm. inden for garantiperioden på grundlag af sine ønsker, sådan som de fremgår af en prioriteret liste: er der ikke plads i 1. prioritet, rykker garantien ned til 2. prioritet osv. Vi foreslår fem valgmuligheder inden for garantiperioden ud fra den betragtning, at der så med overvejende sandsynlighed vil være mulighed for at tilvejebringe en egnet og ønsket bolig.

På den måde får den visiterede ældre mulighed for at kunne søge om at flytte ind i en ud af fem prioriterede plejeboligbebyggelser mm. uden at skulle begynde helt forfra på garantiperioden, som det nu er tilfældet, hvis den ældre ønsker en bestemt plejebolig eller plejehjemsplads

Jeg håber, du vil tage godt imod disse forslag og ser frem til at drøfte dem med dig og dine embedsmænd så snart som muligt.

Med venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Kopi til:

Folketingets Socialudvalg og Boligudvalg